

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia ¹²... marca 2024 r.

Egz. nr ²..

Pan ppłk SG Piotr STUPKA

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Sławatyczach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli nt. *Planowanie, organizowanie i przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom*, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Sławatyczach, ul. Włodawska 12, 21-515 Sławatycze, ujętej w Rocznym planie Kontroli Wydziału Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2023.¹ Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 224)² przeprowadził, w terminie od 25 października 2023 r. do 5 stycznia 2024 r., zespół kontrolerów w składzie³:

- 1) ██████████ st. specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 32/2023 z dnia 24 października 2023 r., kierownik zespołu kontrolerów;
- 2) ██████████ st. specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 33/2023 z dnia 24 października 2023 r.,
- 3) ██████████ st. specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 34/2023 z dnia 24 października 2023 r.,
- 4) ██████████ specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 35/2023 z dnia 24 października 2023 r.,

Czynności kontrolne realizowano w wybranych dniach roboczych w siedzibie jednostki kontrolującej, w pomieszczeniach służbowych Wydziału Kontroli. Przerwy w realizacji czynności kontrolnych w dniach 20-22.11.2023 r., 27.11.2023 r., 18-22.12.2023 r.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił ppłk SG Piotr STUPKA – Komendant Placówki Straży Granicznej w Sławatyczach. Bezpośrednim przełożonym ww. był Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie, a w ramach nadzoru służbowego Zastępca Komendanta Oddziału w zakresie ich właściwości.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce kontroli Placówki Straży Granicznej w Sławatyczach - wg Rdet ██████████.

¹ „Roczny plan kontroli do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w 2023 r.”, z dnia 28.10.2022 r. RPW ██████████ - l.p. 11 planu.

² Zwana dalej ustawą o kontroli w administracji rządowej.

³ Akta kontroli, dowód nr 8-12.

I. Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Zakres kontroli związany był z potrzebą weryfikacji poziomu prawidłowości, terminowości i rzetelności realizacji obowiązków wynikających z obowiązujących przepisów w zakresie związanym z tematem kontroli, w tym kompletności i rzetelności dokumentacji prowadzonej w jednostce kontrolowanej, w zakresie:

- 1) przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych uwzględniających realizację zadań wyszczególnionych w temacie kontroli;
- 2) legalności, rzetelności i celowości planowania, organizowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom:
  - a) prowadzenia akt sprawy;
  - b) podstaw faktycznych planowania i przeprowadzania kontroli legalności zatrudnienia (m.in. rozpoznanie migracyjne, sprawy z analizy informacji właściwych urzędów);
  - c) realizacji czynności wynikających z art. 10d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1080 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom (Dz. U. z 2009 r., Nr 36, poz. 284): planowanie i przygotowanie oraz sposób przeprowadzenia kontroli legalności zatrudnienia, sposób dokumentowania przebiegu i wyników kontroli legalności zatrudnienia, środki prawne stosowane w przypadku nielegalnego zatrudnienia/wykonywania pracy przez cudzoziemca (m.in. grzywna w drodze mandatu karnego; występowanie do właściwego Sądu z wnioskiem o ukaranie, stosowanie środka oddziaływania społecznego, wydawanie decyzji administracyjnych).
- 3) form oraz sposobów sprawowania i dokumentowania nadzoru służbowego nad kontrolowaną działalnością.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 10 października 2023 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena czy zagadnienia objęte jej zakresem realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami, w tym zaleceniami i wytycznymi.

Realizacja powyższego celu ogólnego wymagała dokonania oceny poprawności pod względem prawnym i rzetelności przeprowadzonych procedur kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom. Sprawdzeniu poddano legalność, celowość i rzetelność realizacji zagadnień objętych zakresem kontroli oraz sporządzonych dokumentów – akt poszczególnych kontroli oraz ewidencyjnych. Weryfikacji poddano akta kontroli zakończonych na dzień 10.10.2023 r. W oparciu o kryterium legalności, rzetelności i celowości weryfikacji podlegała dokumentacja organizacyjno – funkcjonalna [REDAKTOWANE] określająca zadania jednostki kontrolowanej w zakresie wyszczególnionym w temacie kontroli.

Sprawdzeniu, w poszczególnych obszarach badawczych, poddane zostały również przyjęte formy i poziom realizowanego nadzoru służbowego. Celem kontroli było także zebranie informacji przydatnych do formułowania zaleceń i wniosków zmierzających do usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego obszaru działalności.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Czynności kontrolne realizowano stosując kryteria legalności, celowości i rzetelności.⁴

⁴ Przyjęte kryteria kontroli:

legalności – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi w zakresie powyższej tematyki;

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumentację udostępnioną kontrolerom przez kierownika jednostki kontrolowanej, dane i informacje pozyskane z Wydziału ds. Cudzoziemców⁵ Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej oraz sporządzone wykazy i notatki służbowe. Wpływ na tematykę kontroli miała ranga czynności wymienionych w temacie kontroli oraz ich znaczenie dla prawidłowej realizacji ustawowych zadań Straży Granicznej, w tym potrzeba potwierdzenia ich legalności, celowości i rzetelności.

Zespół kontrolerów zapoznał się z dokumentacją sporządzoną w jednostce kontrolowanej w zakresie oraz okresie objętym sprawdzeniem. Dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli sprawdzeniu poddano 100% (tj. całość populacji) dokumentacji w postaci: akt kontroli legalności zatrudnienia przeprowadzonych w okresie 01.01.2023 r. – 10.10.2023 r. (status zakończone na dzień 10.10.2023 r.); dokumentacji efektów kontroli (w tym zastosowane sankcje/pouczenia itp.). Kontrolą objęto również całość dokumentacji przyjętych w jednostce kontrolowanej rozwiązań organizacyjnych dotyczących tematu kontroli w postaci: wewnętrznego podziału zadań, szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień pracowników i funkcjonariuszy kontrolowanej jednostki organizacyjnej, upoważnień, wewnętrznych poleceń. Ocenie podlegały przyjęte formy, metody i sposób sprawowania nadzoru służbowego nad realizacją zadań w zakresie objętym kontrolą (etap planowania, organizacji, realizacji kontroli legalności zatrudnienia).

Powyższe stanowiło podstawę oceny prawidłowości stosowania przepisów oraz procedur wewnętrznych w przedmiotowym zakresie. Do oceny przedmiotu działalności jednostki kontrolowanej przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj. ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną.⁶

OGÓLNA OCENA (końcowa): na podstawie ustaleń stanu faktycznego dokonanych w ramach poszczególnych obszarów kontrolowanej problematyki i udokumentowanych w aktach kontroli, uwzględniając przyjęte kryteria i mierniki kontroli, realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono **pozytywnie**.

Ustalenia oraz oceny cząstkowe dotyczące poszczególnych obszarów objętych kontrolą przedstawiono poniżej.

Ustalenia stanu faktycznego zostały dokonane w znajdującej się w terytorialnym zasięgu działania Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej – Placówce Straży Granicznej kat. II w Sławatyczach⁷, którą kieruje Komendant Placówki Straży Granicznej w Sławatyczach, posiadający status terenowego organu Straży Granicznej.⁸

1) Prawidłowość przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych uwzględniających realizację zadań wyszczególnionych w temacie kontroli – legalność, celowość, rzetelność.

W ramach realizowanych czynności zespół kontrolerów dokonał weryfikacji przyjętych w jednostce kontrolowanej rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych mających wpływ na przestrzeganie obowiązującego trybu planowania, organizowania i przeprowadzania kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej

---

celowości – zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej działalności, stosowania metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz skuteczności podejmowanych działań;

rzetelności – wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, zgodnie z ich treścią, przestrzeganie reguł funkcjonowania kontrolowanej jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.

⁵ Akta kontroli, dowód nr 27 - W związku z zakresem przedmiotowym kontroli z Wydziału ds. Cudzoziemców pozyskano informacje dotyczące ilości przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą nadzorów merytorycznych nad wykonywaniem przez Komendanta PSG w Sławatyczach zadań związanych z zakresem przedmiotowym prowadzonej kontroli, ze wskazaniem ewentualnych wniosków/uwag lub rekomendacji sformułowanych w trakcie czynności realizowanych przez podległy Wydział.

⁶ Wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej – Warszawa, marzec 2012 r., str. 62

⁷ Zwana dalej PSG w Sławatyczach.

⁸ § 21 pkt 15 regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej imienia 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej z siedzibą w Chełmie (Dz. Urz. KGSG z 2014 r., poz. 63, ze zm.).

przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom - umocowania/ podstawy kompetencyjne.

Szczegółowy opis ustaleń w obszarze badawczym został ujęty w treści notatki służbowej z ustaleń kontroli NA-NK. [REDAKCYJNA] z dnia 01.12.2023.⁹

Zadania spoczywające na terenowym organie Straży Granicznej wynikające z treści § 5 pkt 7, § 8 ust. 1 pkt 27 i § 9 ust. 1 pkt 19 i 20¹⁰ zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów (Dz. Urz. KGSG z 2016 r., poz. 108, z późn. zm.)¹¹, zostały określone w załączniku nr 6 do decyzji nr 31 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 7 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych WK, pracowników Zespołu do spraw BHS/P WK, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych – szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień Komendanta PSG w Sławatyczach.¹²

W przyjętym okresie kontroli, zadania poszczególnych komórek występujących w ramach struktury organizacyjnej jednostki kontrolowanej, znalazły odzwierciedlenie w ustalonym przez Komendanta PSG w Sławatyczach „Wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej kat. II w Sławatyczach” z dnia 15.06.2021 r., który został zatwierdzony przez Komendanta NOSG 22.06.2021 r.

Zgodnie z ustalonym podziałem zadań Placówka Straży Granicznej w Sławatyczach jest jednostką organizacyjną Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie, która wykonuje zadania m.in. w zakresie: prowadzenia działań rozpoznawczych, weryfikacyjnych i kontrolnych wobec cudzoziemców, a także rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania przestępstw i wykroczeń, których ściganie pozostaje we właściwości Straży Granicznej. Powyższe zadania realizowane są m.in. poprzez: prowadzenie w terytorialnym zasięgu działania Placówki kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP, a także kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, powierzania pracy cudzoziemcom oraz prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców na terytorium; rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców w zakresie właściwości Straży Granicznej. W wewnętrznym podziale zadań jednostki kontrolowanej w pełnym zakresie uwzględniono realizację zadań związanych z tematem kontroli.

Zakresy obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy realizujących zadania objęte sprawdzeniem zawierały zapisy odpowiednie do zakresu kontroli. Dokumenty były aktualne na dzień sprawdzenia i zostały ustalone przez Komendanta PSG w Sławatyczach, jako właściwego w przedmiotowym zakresie na mocy aktów normatywnych SG.¹³ Poczynione ustalenia pozwalają na stwierdzenie, że ustalony zakres obowiązków i uprawnień będących

⁹ Akta kontroli, dowód nr 30.

¹⁰ § 5 Terenowe organy Straży Granicznej planują, organizują, kontrolują i kierują wykonywaniem przez podległych funkcjonariuszy zadań służbowych, w szczególności w zakresie: 7) kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców i powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom;

§ 8 ust. 1 Komendant placówki: 27) sprawuje nadzór nad realizacją obowiązków i uprawnień przez funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej, określonych w ich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień;

§ 9 ust. 1. W zakresie określonym w § 5 do zadań komendanta placówki w szczególności należy: 19) planowanie, organizowanie i przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom; 20) występowanie z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie osób odpowiedzialnych za stwierdzone w toku kontroli naruszenia przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowiące wykroczenie.

¹¹ Zwane dalej zarządzeniem nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej.

¹² Akta kontroli, dowód nr 25.

¹³ Zgodnie z zarządzeniem nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej: § 18.4. Przy określaniu szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień dla poszczególnych stanowisk służbowych w placówkach i dywizjonach należy kierować się zadaniami typowymi, określonymi w odrębnych przepisach, dostosowując je do lokalnych potrzeb i warunków służby. 5. Zakresy obowiązków i uprawnień, o których mowa w ust. 2 i 4 odpowiadają zadaniam określonym w regulaminach organizacyjnych komend oddziałów Straży Granicznej.

przedmiotem kontroli w sposób kompletny odnosił się również do osób odpowiedzialnych za nadzór służbowy. W oparciu o objęte sprawdzeniem akta kontroli oraz prowadzoną ewidencję potwierdzono, że niezależnie od określonych na stanowiskach zakresów obowiązków i uprawnień, i zawartych w ich treści zapisów, funkcjonariusze w randze kontrolerów, każdorazowo posiadali pisemne, imienne upoważnienia organu do realizacji czynności kontrolnych w ramach kontroli legalności zatrudnienia.¹⁴

Upoważnienia będące podstawą realizacji czynności w ramach kontroli legalności zatrudnienia były zgodne ze wzorem załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom (Dz. U. 2009 r. Nr 36, poz. 284). Poddane kontroli dokumenty spełniały również wymogi formalne opisane w art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2023 r., poz. 221 t.j.). Zawarcie elementów wymienionych we wspomnianym artykule było niezwykle istotne pod względem formalnoprawnym i praktycznym, ponieważ brak któregokolwiek z nich mógłby skutkować niemożnością przeprowadzenia kontroli.¹⁵

Czynności kontrolne wykazały, że objęte sprawdzeniem upoważnienia do czynności kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców zostały ujęte w prowadzonej w PSG w Sławatyczach ewidencji papierowej tj. Rejestrze upoważnień wydanych przez Komendanta Placówki SG w Sławatyczach¹⁶. Uwag w zakresie kompletności ewidencji, nie stwierdzono.

Zgodnie z wymogami art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie, jako urzędu obsługującego organ oraz znajdujące się w terytorialnym zasięgu działania terenowe organy Straży Granicznej, został zamieszczony ogólny schemat procedur kontroli legalności/działalności gospodarczej, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.¹⁷

Biorąc pod uwagę stwierdzony stan faktyczny, badany obszar **oceniono pozytywnie**.

2) Legalność, rzetelność i celowość planowania, organizowania, przeprowadzania i dokumentowania przebiegu i efektów kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 13a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U.2023 r., poz. 1080 t.j. ze zm.) do zadań Straży Granicznej należy przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. Kontrolę wykonywania ww. zadań reguluje:

- 1) ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1080 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2023 r., poz. 221 t.j.),
- 3) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2023r., poz. 775 t.j.),
- 4) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej

¹⁴ W myśl art. 10d ust. 2 zd. 1 ustawy o SG kontrolę przeprowadzają funkcjonariusze Straży Granicznej pełniący służbę w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wystawionego przez właściwego komendanta.

¹⁵ Zgodnie z art. 49 ust. 8 ustawy Prawo Przedsiębiorców - dokument, który nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 7, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli.

¹⁶ Akta kontroli, dowód nr 24.

¹⁷ Odpowiedzialność za zamieszczanie danych w zakładce, zgodnie z obszarem tematycznym BIP, ponosi Wydział ds. Cudzoziemców NOSG.

przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom (Dz. U. 2009r. nr 36, poz. 284).

W ramach kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców zastosowanie znajdują również inne regulacje prawne, a w szczególności ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 735)¹⁸ oraz ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. *o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1745, ze zm.)

W oparciu o dokumentację udostępnioną kontrolerom ustalono, że w okresie objętym kontrolą PSG w Sławatyczach zakończyła kontrola (łączna liczba osób objętych kontrolą –). Ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że podmioty do kontroli, w znacznej mierze, typowane były w oparciu o informacje pozyskiwane w ramach działalności służbowej od innych organów i instytucji. Dokumentacja zgromadzona w każdym z przeprowadzonych postępowań kontrolnych znajdowała się w oddzielnej teczce, zawierającej jej spis oraz kartę nadzoru. Akta poszczególnych spraw na potrzeby kontroli pozyskano w formie oryginalnych teczek.¹⁹

W ramach obszaru badawczego dokonano szczegółowych ustaleń stanu faktycznego, który pozwolił na dokonanie oceny prawidłowości realizacji czynności wynikających z art. 10d ustawy o SG oraz obowiązującego rozporządzenia, w zakresie planowania, organizacji, trybu i sposobu przeprowadzania i dokumentowania przebiegu oraz wyników kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców. Weryfikacji i analizie poddano proces (poszczególne etapy) kontroli, na który składały się: doręczenie zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, doręczenie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, czas trwania kontroli, zakończenie kontroli, środki odwoławcze. Weryfikacji podlegała kompletność, rzetelność prowadzenia akt spraw, poprawność zastosowanych podstaw faktycznych planowania i przeprowadzania kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców (m.in. informacje instytucji i urzędów). Z uwagi na zakres przedmiotowy kontroli weryfikacji podlegał także rodzaj środków prawnych zastosowanych przez organ w przypadku stwierdzenia naruszeń, w zakresie legalności zatrudnienia cudzoziemców.

Na podstawie art. 10d ust. 2 i 5 ustawy o SG kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przeprowadzają funkcjonariusze Straży Granicznej pełniący służbę w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wystawionego przez właściwego komendanta. Kontrolą mogą być objęci pracodawcy, przedsiębiorcy niezatrudniający pracownika i inne instytucje, a także w przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów dotyczących wspomnianego zakresu osoby fizyczne.

Kontrolę działalności przedsiębiorcy (gospodarczej), zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza powinna obejmować identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

Z powyższego wynika więc, że element planowania i zawarte w art. 47 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców sformułowanie „kontrolę planuje się”, nakazuje podjęcie przez organ kontroli czynności nakierowanych na dobór konkretnych, przyszłych podmiotów kontrolowanych. Ustalenia planu kontroli powinny nastąpić na podstawie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Prawo przedsiębiorców nie wyznacza ram czasowych, jakie plan kontroli powinien obejmować, nie określa formy tego rodzaju planu, czy listy podmiotów, co do których kontrola jest planowana. Przywołany przepis nie określa też

¹⁸ Zwana dalej ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

¹⁹ Akta kontroli, dowód nr 15

szczegółowych zasad i sposobu prowadzenia analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej, warunkując wyłącznie cel któremu ma ona przyswiecać. Pozwala to więc na realizację powyższego obowiązku w dowolnej formie, uwzględniając indywidualne właściwości i kompetencje organów, specyfiki kontrolowanego obszaru, jak i przyjętej metodologii. Ustawodawca nie określił również ram czasowych, co pozwala na elastyczne dostosowanie potencjału posiadanych sił analitycznych i zakresu formułowanych wniosków. Jedynym istotnym warunkiem jest aby zastosowane kryteria pozwoliły na określenie profilu podmiotów stwarzających prawdopodobieństwo naruszenia prawa. Prowadzona analiza ma być więc dokumentem wyznaczającym kierunek, porządkującym działania podejmowane przez organ kontrolny, a w szczególności ma z niej wynikać dłaczego kontrolą należy objąć określony sektor lub branżę, nadając im odpowiedni priorytet ważności względem pozostałych. Jednocześnie ograniczając liczbę i zakres kontroli przedsiębiorców, u których występuje niewielkie ryzyko, bądź wcześniej nie stwierdzono naruszeń przepisów. Od powyższego ustawodawca przewidział jednak wyjątki wskazując, iż obowiązek przeprowadzenia prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej tj. opracowania planu kontroli, nie znajduje zastosowania w sytuacjach określonych w art. 47 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, kiedy to potrzeba przeprowadzenia kontroli wynika z okoliczności szczególnych (szybkość/niezwłoczność/sytuacji niecierpiących zwłoki), które ustawodawca uznał za mogące wymagać natychmiastowego działania tzw. w trybie przyspieszonym.²⁰

Z poczynionych ustaleń stanu faktycznego wynika, że poddane sprawdzeniu kontrole legalności zatrudnienia, co do zasady, poprzedzone zostały notatkami służbowymi opisującymi przeprowadzoną wstępną ogólną analizę oświadczeń o powierzeniu pracy oraz zezwoleń na pracę wydanych w podlegającym analizie okresie. Informacje w powyższym zakresie w przeważającej skali pozyskiwano z PUP w Białej Podlaskiej, w tym poddawano weryfikacji w ramach baz danych Straży Granicznej.²¹

Jak wynika z dokonanych ustaleń, kontrole podlegające weryfikacji zostały podjęte w trybie zwykłym z zawiadomieniem. Akta kontroli w każdym przypadku rozpoczynały się notatką urzędową inicjującą czynności kontrolne, w której uzasadniano powód podjęcia czynności kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców. W notatkach urzędowych w znacznej mierze powoływano się na informacje/dane innych organów pozyskane w ramach działalności służbowej.

Doręczenie zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli w trybie art. 48 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców, następowało za pokwitowaniem za pośrednictwem operatora pocztowego lub osobiście przez funkcjonariusza Straży Granicznej. Wystawione zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli zawierały elementy wymagane art. 48 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.²² Kontrole poprzedzane zawiadomieniem rozpoczynano z zachowaniem terminów określonych w art. 48 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców.²³

Każda z kontroli legalności zatrudnienia została przeprowadzana na podstawie upoważnień wystawionych przez Komendanta PSG w Sławatyczach. Czynności kontrolne potwierdziły, iż w związku z zastosowanym trybem kontroli, podmiotom kontrolowanym każdorazowo okazywano imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

²⁰ Przepisu art. 47 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców nie stosuje się m.in. do kontroli: w przypadku gdy organ kontroli poweźmie uzasadnione podejrzenie: zagrożenia życia lub zdrowia, popelnienia przestępstwa lub wykroczenia, popelnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, innego naruszenia prawnego zakazu lub niedopelnienia prawnego obowiązku - w wyniku wykonywania działalności gospodarczej objętej kontrolą. W tym kontekście omawiana regulacja pozostaje spójna z regulacjami, które w sytuacjach doraźnych dopuszczają: przeprowadzenie kontroli bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (art. 48 ust. 11); wykonywanie czynności kontrolnych bez obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej (art. 50 ust. 2); równoczesne podejmowanie i prowadzenie więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy (art. 54 ust. 1 pkt 2); - odejście od maksymalnych limitów czasu trwania wszystkich kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym (art. 55 ust. 2).

²¹ Akta kontroli, dowód nr 31-35.

²² Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera: oznaczenie organu, datę i miejsce wystawienia, oznaczenie przedsiębiorcy, wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli, imię i nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.

²³ Art. 48 ust. 2 Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.

W każdej z kontroli brało udział co najmniej dwóch funkcjonariuszy Straży Granicznej.²⁴ Upoważnienia będące podstawą kontroli zawierały pouczenia o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

W toku kontroli funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do wzywania podmiotów kontrolowanych do okazania, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia zażądania, dokumentów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemca, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca, powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi. Na kontrolowanym spoczywa również obowiązek w wyznaczonym terminie udzielania wszelkich wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli, dostarczania dokumentów, w tym dokumentów żądanych przez kontrolujących funkcjonariuszy.²⁵

Jak wynika z poczynionych ustaleń, w każdej z przeprowadzonych kontroli legalności zatrudnienia zachowano zasadę pisemności w zakresie czynności powiadamiania o okresie objętym kontrolą. Dokumentacja sporządzona w powyższym zakresie we wszystkich przypadkach została opatrzona podpisami podmiotów kontrolowanych wraz z datą dokonania tej czynności.

Treść znajdujących się w aktach poszczególnych kontroli oświadczeń i protokołów została sporządzona i przyjęta na potrzeby prowadzonych czynności w języku polskim. Sporządzane dokumenty znajdowały się w aktach kontroli, w tym były uwzględniane w wykazie zawartościteczki akt.

W toku czynności kontrolnych potwierdzono, że czynności kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców realizowano w bezpośrednim kontakcie z obecnym podczas czynności podmiotem kontrolowanym.

Kontrole przeprowadzono w siedzibie podmiotu kontrolowanego lub w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej. Podczas wykonywania kontroli funkcjonariusze byli uprawnieni również do korzystania z pomieszczeń do pracy kontrolowanego. W obowiązującym stanie prawnym, w sytuacji, w której przeprowadzenie czynności kontrolnych tego wymagało, czynności mogły być przeprowadzone także w jednostce organizacyjnej Straży Granicznej.²⁶ Rozwiązania w powyższym zakresie zawarto w treści art. 10d ust. 7 ustawy o SG i art. 51 ust. 2 i 3 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Tym samym podkreślić należy, że wykonywanie czynności kontrolnych w innym miejscu, niż wskazane w art. 51 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców, było dopuszczalne pod warunkiem łącznego spełnienia, że: przedsiębiorca

²⁴ § 2 rozporządzenia z dnia 20 lutego 2009 r. – Kontrola jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch funkcjonariuszy Straży Granicznej, zwanych dalej "funkcjonariuszami".

²⁵ W szczególności:

10d ust. 9 ustawy o SG - Kontrolowany ma obowiązek w wyznaczonym terminie udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli, dostarczać dokumenty, w tym dokumenty żądane przez kontrolujących funkcjonariuszy, umożliwić sporządzanie ich kopii oraz zapewnić funkcjonariuszom warunki do pracy, w tym w miarę możliwości udostępnić samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowywania dokumentów.

§ 4. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom: 1. W toku kontroli funkcjonariusze wzywają podmiot kontrolowany do okazania, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia zażądania, dokumentów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemca, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca, powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi, a w szczególności:

1) zezwolenia na pracę wydanego przez właściwy organ;

2) oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi, zarejestrowanego we właściwym powiatowym urzędzie pracy;

3) umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej;

4) dokumentów potwierdzających uzyskanie przez cudzoziemca prowadzącego działalność gospodarczą wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej.

2. W przypadku kontroli prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca funkcjonariusze wzywają podmiot kontrolowany do okazania dokumentu podróży wraz z dokumentem uprawniającym do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca prowadzącego działalność gospodarczą.

²⁶ Art. 10d ust. 6 i 7 ustawy o SG:

6. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego oraz w innych miejscach wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej, a także w miejscu przechowywania wszelkich dokumentów związanych z zatrudnieniem, powierzeniem pracy lub prowadzeniem działalności gospodarczej.

7. Podczas wykonywania kontroli funkcjonariusze mogą korzystać z pomieszczeń do pracy kontrolowanego. Jeżeli przeprowadzenie czynności kontrolnych tego wymaga, mogą one być przeprowadzone także w jednostce organizacyjnej Straży Granicznej.

art. 51 ust. 1-3 ustawy Prawo Przedsiębiorców 1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.

2. Za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy kontrolę przeprowadza się w miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych, innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

3. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

kontrolowany wyraził zgodę na zmianę (lub nawet wystąpił z wnioskiem o nią) oraz zmiana miejsca mogła usprawnić przeprowadzenie kontroli. Prawo Przedsiębiorców z dniem 24.06.2020 r. wprowadziło ponadto rozwiązanie wynikające z art. 51 ust. 3a²⁷, zgodnie z którym za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogły być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej jeżeli mogło to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawiało za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

Z akt kontroli legalności zatrudnienia poddanych sprawdzeniu wynika, że pisemne zgody podmiotów kontrolowanych, w pełnym zakresie znajdowały się aktach kontroli legalności zatrudnienia. Dokumenty w formie pisemnych oświadczeń w sposób wyraźny i wskazujący na zgodę przeprowadzenia czynności kontrolnych poza siedzibą firmy.

Przyjęte i opisane powyżej rozwiązania pozwalały na zabezpieczenie działań kontrolnych, przed ewentualnymi konsekwencjami w przypadku skorzystania przez kontrolowanego z uprawnienia wynikającego z art. 51 ust. 4 ustawy Prawo Przedsiębiorców, zgodnie z którym, jeżeli organ kontroli zebrał materiał dowodowy z naruszeniem ust. 2 – 3a, tj. w szczególności nie uzyskał zgody przedsiębiorcy na przeprowadzenie czynności kontrolnych poza siedzibą i miejscem prowadzenia faktycznej działalności, takie dane nie mogłyby stanowić dowodu w postępowaniu kontrolnym.

Czynności kontrolne wykazały, że funkcjonariusze PSG w Sławatyczach właściwie dokumentowali przeprowadzone kontrole legalności zatrudnienia cudzoziemców. Materiał dowodowy odzwierciedlał opisany w protokole stan faktyczny i uzasadniał zawarte w tym dokumencie ustalenia dotyczące legalności zatrudnienia cudzoziemców bądź wykonywania pracy wbrew obowiązującym przepisom. Poddane sprawdzeniu kontrole zostały zakończone w przewidzianym w upoważnieniu terminie kontroli, w tym mieściły się w czasie trwania kontroli, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców. Wpływ na czas prowadzonej kontroli w dużej mierze miała ilość dokumentacji uzyskanej od podmiotu kontrolowanego. Prowadzone czynności, pomimo opisanych wyżej uwag potwierdziły, że przeprowadzone kontrole legalności zatrudnienia realizowano w sposób sprawny.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków wniesienia przez podmioty kontrolowane zastrzeżeń co do wyników zawartych w protokołach kontroli.

Ustalenia poczynione w obszarze badawczym, pozwalają na sformułowanie stwierdzenia o optymalnej realizacji, w okresie podlegającym sprawdzeniu, zadania spoczywającego na terenowym organie Straży Granicznej wynikającego wprost z § 9 ust. 1 pkt 19²⁸ zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. *w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów.*

Poddane sprawdzeniu kontrole w czterech przypadkach zakończyły się ujawnieniem w trakcie kontroli naruszenia przepisów dotyczących zatrudnienia cudzoziemców. Czynności kontrolne potwierdziły, że funkcjonariusze PSG w Sławatyczach, w ramach posiadanych uprawnień, w sposób właściwy reagowali na stwierdzone w trakcie czynności kontrolnych naruszenia przepisów w zakresie promocji zatrudnienia. Rodzaj zastosowanych środków był uwarunkowany m.in. typem wykroczenia, skalą naruszeń czy okolicznościami towarzyszącymi wykroczeniu. Wśród podjętych działań pokontrolnych (rezultatów kontroli) wymienić należy nałożenie grzywien w drodze mandatu karnego, skierowanie wniosków o ukaranie do właściwego sądu.

²⁷ Art. 51 ust. 3a. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

²⁸ § 9 ust. 1. W zakresie określonym w § 5 do zadań komendanta placówki w szczególności należy: 19) planowanie, organizowanie i przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom;

Wyniki czynności kontroli legalności zatrudnienia:

- 1) ██████████ 2023, kontrolą objęto ██████████ osób, charakter działań – kontrola legalności zatrudnienia, wynik kontroli – z naruszeniami, sankcje – nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego;
- 2) ██████████ 2023, kontrolą objęto ① osoba, charakter działań – kontrola legalności zatrudnienia, wynik kontroli – nie stwierdzono naruszeń- kontrola zakończona notatką służbową;
- 3) ██████████ 2023, kontrolą objęto ② osoby, charakter działań – kontrola legalności zatrudnienia, wynik kontroli – z naruszeniami, sankcje - grzywna w drodze mandatu karnego oraz brak sankcji ze względu na art. ██████████ 2 ust.5c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- 4) ██████████/2023, kontrolą objęto ██████████ osoby, charakter działań – kontrola legalności zatrudnienia, wynik kontroli – z naruszeniami, sankcje – skierowano wnioski do sądu;
- 5) ██████████ 2023, kontrolą objęto ██████████ osoby, charakter działań – kontrola legalności zatrudnienia, wynik kontroli – z naruszeniami, sankcje – skierowano wnioski do sądu oraz brak sankcji ze względu na art. 22 ust.5c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i grzywna w drodze mandatu karnego.

Zgodnie z przyjętym miernikiem badany obszar oceniono **pozytywnie**.

3) Formy oraz sposób sprawowania i dokumentowania nadzoru służbowego nad kontrolowaną działalnością.

W jednostce kontrolowanej dokonano podziału kompetencyjnego pomiędzy osobami funkcyjnymi w zakresie nadzoru służbowego nad badanym obszarem działalności planowania, koordynowania i nadzorowania wykonywania zadań objętych sprawdzeniem. Powyższe zostało ustalone w *wewnętrznym podziale zadań* PSG w Sławatyczach oraz określone w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień osób funkcyjnych.

W obszarze badawczym sprawdzeniu poddano całość dokumentacji zgromadzonej w teczkach prowadzonych kontroli. Szczególną uwagę zwrócono na zapisy widniejące w kartach kontrolnych poszczególnych teczek oraz na adnotacje i dekretacje świadczące o sprawowaniu nadzoru służbowego przez osoby funkcyjne. Dokonana analiza potwierdza, że nadzór służbowy dokumentowano w kartach nadzoru, w postaci wpisów kadry kierowniczej uprawnionej do realizacji nadzoru.

Z informacji przekazanej na potrzeby kontroli od Komendanta PSG w Sławatyczach dotyczącej przyjętych w podległym podmiocie form i rozwiązań w zakresie sprawowania nadzoru służbowego nad prawidłowością sporządzania dokumentacji objętej sprawdzeniem, wynika że sprawowanie nadzoru służbowego w obszarze objętym kontrolą polega, m. in. na analizie kompletności i prawidłowości dokumentów zgromadzonych w aktach, zastosowania właściwych sankcji karnych oraz weryfikacji zaewidencjonowania w systemach informatycznych stosownych danych z przeprowadzonych czynności kontrolnych. Powyższe czynności są realizowane przez Kierownika Grupy ds. Cudzoziemców oraz Starszego specjalistę – koordynatora Referatu ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców, natomiast dokumentowane w formie notatek służbowych, sporządzanych przez Kierownika Grupy ds. Cudzoziemców. Przedmiotowe notatki są przedstawiane celem zapoznania się Komendantowi Placówki SG w Sławatyczach. Dodatkowo z treścią notatek zapoznaje się również Zastępca Komendanta PSG w Sławatyczach odpowiedzialny za pion operacyjno – śledczy i pion ds. cudzoziemców, który w ramach sprawowanego nadzoru dokonuje na nich stosownych dekretacji.

W celu wyeliminowania w przyszłości stwierdzanych nieprawidłowości są one omawiane z funkcjonariuszami, którzy popełnili je w trakcie realizacji czynności służbowych, co zostaje udokumentowane poprzez podpisanie się na przedmiotowych notatkach.²⁹

Ustalenia stanu faktycznego poczynione w obszarze badawczym potwierdziły, że w PSG w Sławatyczach nadzór służbowy w zakresie prowadzenia czynności związanych z kontrolą legalności zatrudnienia cudzoziemców był realizowany wielopłaszczyznowo. Uczestnikami tego

²⁹ Akta kontroli, dowód nr 29.

procesu byli funkcjonariusze realizujących wskazane zadania w ramach swojej właściwości i posiadanych umocowań oraz Kierownik Grupy ds. Cudzoziemców i Zastępca Komendanta PSG w Sławatyczach wg właściwości poprzez bieżący i merytoryczny nadzór nad realizacją zadań przez swoich podwładnych. Powyższe czynności były szczegółowo dokumentowane w formie notatek służbowych, z treścią których zapoznawano właściwych funkcjonariuszy.³⁰

Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie kontroli stwierdzono, że w jednostce kontrolowanej wprowadzono odpowiednie rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne i warunki do sprawnego nadzoru służbowego nad problematyką podlegającą kontroli.

W oparciu o informacje uzyskane na potrzeby kontroli ustalono, że w okresie objętym sprawdzeniem nadzór merytoryczny dotyczący obszaru objętego zakresem przedmiotowym kontroli sprawował Wydział ds. Cudzoziemców. W ramach sprawowanego nadzoru merytorycznego przeprowadzono analizę czynności służbowych realizowanych przez funkcjonariuszy pionu ds. cudzoziemców, w ramach której wykazano powtarzające się uchybienia w obszarze prowadzonych kontroli legalności zatrudnienia. Nadzór merytoryczny poza wyżej wskazaną formą był sprawowany poprzez analizę danych zawartych w systemie [REDAKTOWANE] – moduł [REDAKTOWANE]. W wyniku przeprowadzonego nadzoru sporządzono notatkę służbową nr RPW/61520/2023 z dnia 23.08.2023r. zawierającą wnioski i rekomendacje w przedmiotowym zakresie.³¹

Działania nadzoru merytorycznego opisane w powyższym zakresie, realizowane z poziomu Wydziału ds. Cudzoziemców należy uznać w kategorii kompleksowych.

Stwierdzone przez Wydział ds. Cudzoziemców uchybienia nie podlegały powtórnej ocenie przez zespół kontrolerów.

Badany obszar cząstkowy oceniono **pozytywnie**.

IV. Wnioski i zalecenia:

Ze względu na to, że zespół kontrolerów nie stwierdził niewłaściwego lub negatywnego postępowania funkcjonariuszy w kontrolowanym obszarze, odstąpiono od formułowania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

V. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

VI. W związku z brakiem sformułowanych wniosków i zaleceń pokontrolnych do realizacji, odstępuje się od przymusu wynikającego z treści art. 46 ust. 3 pkt 1,3 w zw. z art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej, to jest przesłania w określonym terminie, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wykonano w 2 egzemplarzach

Egz. nr 1 – Komendant PSG w Sławatyczach

Egz. nr 2 – aa

Sporządził i wykonał: zespół kontrolerów, tel. [REDAKTOWANE]

Dnia 12.03.2024 r.

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
gen. brzo [REDAKTOWANE] SZCZĄTKOR

*Wyrażam zgodę na udostępnienie w BIP
po anonimizacji. Podstawa § 4 ust. 1 Decyzji
nr 55 Komendanta NOSG z dnia 19.06.2017r.*

³⁰ Akta kontroli, dowód nr 29 str. 148-159.

³¹ Akta kontroli, dowód nr 27

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
płk SG Jarosław KORKOSZ

